

Mesopotamië: Vlakreliëfs en muurschilderingen

Paleolithicum en epipaleolithicum (+/- 700 000 - 10 000 vC)

Neolithicum (10 000 - 5 200 vC)

Proto-Neolithicum en A-Keramisch Neolithicum (10 000 - 7 000 vC)

Pre-Pottery Neolithic A (= PPNA): 10 000 - 8 700 vC

Pre-Pottery Neolithic B (= PPNB): 8 700 - 7 000 vC

° sculpturen en bas-reliëfs

Keramisch Neolithicum (1e helft 7e mill.)

* Catal Hüyük (7 000 - 6 400 vC)

- * versierde muren in huizen en schrijnen
- * voorstellingen van vruchtbaarheidscultus
- * gemodelleerde voorstellingen

Laat-Neolithicum en Chalcolithicum: 6 500 - 3 500 vC

* Anatolië: Haçilar-cultuur (6e mill.)

* Mesopotamië en Syrië

° Noord-Mesopotamië (Pre-Ubaidfase: 6 500 - 5 000vC)

> Hassuna-stijl (= Laat-Neolithicum/Vroeg-Chalcolithicum: +/- 6 500 - 6 000 vC)

> Samarra-stijl: 6 200 - 5 700 vC (vnl. Centraal en N-Irak)

> Halaf-stijl: +/- 6 000 - eind 6e/begin 5e mill vC (vnl in NW-Irak en Eufraat-gebied in Syrië)

° Zuid-Mesopotamië: +/- 7e mill. - 3 700/3 600 vC = El-Ubaid fase

* Iran: 5 000 - 3 500/ 3 200 vC

° Susa I-stijl (ZW-Iran / Khuzistan-vlakte)

° Tall-i Bakun-stijl (Z-Iran; provincie Fars)

° Siyalk III / Hissar I-stijl: 1e helft 5e mill - eind 4e mill. (C en NO-Iran)

Uruk / Djemdet Nasr periode: 3 700/3 600 - 2 900 vC (Protohistorie/Proto-Sumerische periode)

> Uruk-periode: 3 700 - 3 200/3 100 vC

> Djemdet Nasr-periode: 3 200/3 100 - 3 000/2 900 vC

Oud-Sumerische periode: 2 900 - 2 336 vC

> Oud-Sumerische I-periode: 2 900 - 2 800/2 750 (= ED I)

> Oud-Sumerische II-periode: 2 800/2 750 - 2 350 (= ED II - III)

3 soorten:

- ° vlakreliëfs met gesculpteerde voorstellingen
- ° stenen platen met gegraveerde voorstellingen
 - > eerder tekeningen dan sculptuur
- ° parelmoerplaten met gegraveerde onderwerpen

Akkadische periode: 2 335 - 2 193 vC

Vlakreliëfs

* enkele steles

* realistisch

* belangrijke figuren centraal en groter (vb.: stele van Naramsin)

* niet meer in registers, maar poging tot echte compositie

Neo-Sumerische Periode: 2 230 - 2 006 vC (de Sumerische Renaissance)

> Guti-invallen (2 230 - 2 120 vC) en Gudea-tijd (+/- 2 150 vC)

* Reliëfs uit Gudea-tijd

- ° steles
- ° vaas
- ° libatievaas

> 3e Dynastie van Ur (2 112 - 2 004 vC)

- * Reliëfs uit 3e Dynastie van Ur
 - ° steles

Isin-Larsa periode (vanaf +/- 2 025 - 1 763 vC) & 1e Dynastie van Babylon (1 894 - 1 595 vC)

- > Isin-tijd (2 017 - 1 794 vC) / Larsa (2 025 - 1 763 vC)
- > 1e Dynastie van Babylon (1 894 - 1 595 vC)

- * stèle met wetboek van Hammurabi
- * Terracotta's

- ° bloei van kleibeeldjes en plaketten
 - > weergave van private erediensden en ideeënwereld van gewone volk
 - > iconografische motieven die vreemd zijn aan andere kunstvormen
 - > zowel plaketten als figurines, gemaakt met moule of met de hand
 - > voorstellingen van godheden, offertoneien en wereldlijke handelingen
 - > godsdienstige plaketten: individualisering van godsdienst

* Wandschilderingen

- ° belangrijkste: paleis van Zimrilim te Mari

Kassietische periode: 1 595 - 1 155 vC)

* Vlakreliëfs:

- ° "Kudurru"-stenen:

- > oorspronkelijk: grensstenen
- > ontstaan door +/- feodaal systeem, waarbij koning grond schenkt aan zijn onderdanen
- > stonden ofwel op grond zelf, ofwel in tempel
- > meestal onregelmatige vorm, sterke variatie in afmetingen
- > lang opschrift:
 - ~ vermelding van schenking
 - ~ afmetingen van grond
 - ~ vervloekingen voor wie de steen zou verplaatsen, veranderen of vernielen
- > reliëfs
 - ~ meestal in horizontale stroken
 - ~ geordende godensymbolen
- > belangrijk voor godsdienstgeschiedenis